

Bijlage raadsvoorstel wijziging Erfgoedverordening Langedijk 2009 als gevolg van de Wabo

Toelichting op de diverse wijzigingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In de dit artikel is de omschrijving van het begrip “bevoegd gezag” in overeenstemming gebracht met de Wabo-definitie van dit begrip. Daarnaast is vanwege het verplicht en facultatief aanhaken van de vergunningstelsels van deze verordening aan de omgevingsvergunning een onderdeel y toegevoegd waarin is bepaald dat met een vergunning een omgevingsvergunning in de zin van de Wabo wordt bedoeld.

In alle relevante artikelen (artikel 10, 12, 13, 14, 15, 21 en 22) is vervolgens het begrip college vervangen door het begrip bevoegd gezag omdat als gevolg van de Wabo een omgevingsvergunning door het bevoegd gezag moet worden verleend. Dit is meestal het college maar kan bij een omgevingsvergunning die op meerdere activiteiten betrekking heeft onder bepaalde omstandigheden ook een ander (hoger) bestuursorgaan zijn. Alleen waar het gaat om het stellen van de mogelijkheid van nadere regels is het begrip “het college” gehandhaafd omdat de Wabo geen betrekking heeft op het stellen van nadere regels.

Artikel 11 Schriftelijke aanvraag

In het oude artikel 11 van de verordening was aangegeven dat voor aanvragen om een monumentenvergunning de uitgebreide voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing is. Als gevolg van de Wabo is een dergelijke bepaling in deze verordening niet langer hanteerbaar omdat de Wabo zelf uitputtend regelt welke procedure er voor een omgevingsvergunning moet worden gevolgd. Voor aanvragen om omgevingsvergunningen die betrekking hebben op een gemeentelijke monument zal op grond van de Wabo in de regel de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing zijn. Dit betekent dat op een dergelijke aanvraag door het bevoegd gezag binnen een termijn van acht weken moet zijn beslist. De deze beslistermijn kan eenmaal voor maximaal zes weken worden verdaagd.

Gezien het voorgaande is het in de erfgoedverordening opgenomen procedurevoorschrift geschrapt. In de plaats daarvan is in artikel 11 nu een regeling opgenomen ten aanzien van de mogelijkheid van het schriftelijk indienen van een aanvraag om een omgevingsvergunning. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning kan op grond van het Besluit omgevingsrecht (Bor) zowel digitaal als op papier worden ingediend. Een burger heeft de keuze tussen het digitaal dan we schriftelijk aanvragen van de omgevingsvergunning.

Het Bor bepaalt dat in het kader van de vermindering van de administratieve lasten voor burgers en bedrijven het bevoegd gezag bij een schriftelijke aanvraag maar maximaal 4 exemplaren van de aanvraag en de daarbij behorende bescheiden mag opvragen. Er is in de verordening gekozen voor een aanvraag in viervoud omdat dit aantal het beste aansluit bij de wijze waarop bij de gemeente Langedijk bouwaanvragen moeten worden ingediend.

Artikel 11a Termijnen advies

In het nieuwe artikel 11a is de advisering over aanvragen door de gemeentelijke erfgoedcommissie ondergebracht. Deze adviseringsregeling bestond overigens al in de oorspronkelijke erfgoedverordening.

Het bestuursorgaan kan bij verordening op grond van artikel 2.26, derde lid, Wabo 'andere instanties' aanwijzen die in de gelegenheid worden gesteld advies uit te brengen. Hieronder valt onder meer de gemeentelijke monumentencommissie.

Voor het uitbrengen van advies is in de Wabo geen termijn opgenomen. Van belang is dat de adviseur in de gelegenheid moet worden gesteld om advies uit te brengen. Het is echter aan de adviseur om te bepalen of hij van deze gelegenheid gebruik wil maken. Het uitbrengen van een advies staat het nemen van een besluit niet in de weg. Wordt het advies niet binnen de gestelde termijn gegeven dan kan het bevoegd gezag de procedure vervolgen.

Op grond van artikel 3.6 Awb dient het bestuursorgaan zelf een termijn te stellen voor het uitbrengen van advies, indien dit niet reeds bij wettelijk voorschrift is bepaald. Deze termijn mag niet zodanig kort zijn, dat de adviseur zijn taak niet naar behoren kan vervullen. Gelet op de beslistermijn dient het uitbrengen van het advies door de monumentencommissie parallel te lopen aan de beoordeling van de aanvraag door het bevoegde gezag.

In de oude erfgoedverordening is de termijn voor het uitbrengen van een advies door de gemeentelijke erfgoedcommissie bepaald op maximaal acht weken. Omdat een (omgevings)vergunning voor een gemeentelijk monument als gevolg van de Wabo sneller moet worden afgewikkeld, is deze termijn in de nieuwe opzet ingekort tot zes weken. Omdat het uitbrengen van een zorgvuldig advies over de mogelijkheden voor een wijziging van gemeentelijk monumenten nu eenmaal tijd kost, is een nog kortere termijn niet werkbaar. Dat betekent dat bij aanvragen om een omgevingsvergunning die betrekking hebben op een gemeentelijke monument in de regel gebruik zal (moeten) worden gemaakt van de mogelijkheid van het verdagen van de beslissingstermijn met zes weken.

Artikel 11b Weigeringsgronden

De Wabo bepaalt niet zelf wanneer een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 10 van de verordening moet worden geweigerd. De Wabo creëert zelf namelijk geen nieuwe toetsingskaders. Het toetsingskader voor de gemeentelijke monumentenvergunning moet in de erfgoedverordening zelf worden opgenomen (zie artikel 2.18 Wabo).

Met de onderhavige aanpassing van de erfgoedverordening wordt dit toetsingskader verduidelijkt. In het kader van dit nieuwe artikel 11b moet worden afgewogen in hoeverre het belang van monumenten in het geding is. Inhoudelijk kan aangegeven worden dat het belang van de monumentenzorg zwaarder weegt dan andere belangen (bijvoorbeeld het economisch belang). De tekst van het artikel geeft namelijk aan dat het belang van de monumentenzorg zich niet tegen de vergunningverlening mag verzetten. Hierdoor wordt de monumentenzorg centraal gesteld. De vergunning moet op grond van dit artikel worden verleend in de gevallen dat het niet strijdig is met het belang van de monumentenzorg.

Artikel 14 Instandhoudingsbepaling

In het tweede lid, onderdeel c van het oude artikel 14 waren een aantal besluiten genoemd die voorheen in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) waren opgenomen. Het gaat hier om het oude projectbesluit, de oude binnenplanse ontheffing, de oude tijdelijke ontheffing en de oude buitenplanse ontheffing (artikel 3.6, 3.10, 3.22 en 3.23 Wro). Op grond van artikel 14, tweede lid, onderdeel c was het mogelijk om aan deze besluiten voor bouw- of gebruiksactiviteiten voorwaarden te verbinden ter bescherming van de aanwezige archeologische waarden. Deze besluiten zijn met de inwerkingtreding van de Wabo komen te vervallen en zijn nu opgenomen in artikel 2.12 van de Wabo. De tekst van artikel 14, tweede lid, onderdeel c is hierop aangepast zodat het bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking het geldende bestemmingsplan mogelijk is en blijft

om in die vergunning voorwaarden te stellen ten aanzien van de bescherming van eventuele archeologische waarden.

Verder is in dit artikel een kleine verschrijving hersteld. In het tweede lid, onderdeel a) is de term gemeentelijke archeologische waardenkaart vervangen door gemeentelijke cultuurhistorische beleidskaart zoals die ook in artikel 1 bij de definities is opgenomen.

Artikel 15a Procedure

Artikel 14, tweede lid, onderdeel e en artikel 15, eerste lid, onderdeel b bevatten toestemmingsregels voor de uitvoering van een fysiek project; een verstoring van archeologisch monument dan wel een archeologisch waardevol gebied en een opgraving mogen pas plaatsvinden als het bevoegd gezag hiermee heeft ingestemd. In feit gaat het hier dus om het verlenen van een vergunning. Vanwege de nauwe samenhang die deze activiteiten vaak zullen hebben met bouw- of gebruiksactiviteiten die verplicht onder het Wabo regime vallen, worden ook deze toestemmingen (facultatief) aangehaakt bij de omgevingsvergunning. De bepalingen van artikel 11 tot en met 12, welke zien op de verlening van een omgevingsvergunning voor gemeentelijke monumenten, kunnen derhalve van overeenkomstige toepassing worden verklaard.

Artikel 21 Bestemmingsplan

Het vierde lid van dit artikel kan vervallen omdat de procedure voor de vergunning als bedoeld in het derde lid van dit artikel nu wordt geregeld in het nieuwe artikel 22b. Het vijfde lid kan vervallen omdat hier wordt verwezen naar de regels voor vergunningsvrije bouwwerken op grond van de Woningwet welke met de inwerkingtreding van de Wabo ook naar de Wabo zijn overgeheveld. Een nadere regeling op dit punt in een gemeentelijke verordening is niet (langer) noodzakelijk.

Artikel 22 Verbodsbepalingen

Het derde, vierde en vijfde lid kunnen vervallen omdat deze bepalingen, voor zover nog nodig, zijn opgenomen in het nieuwe artikel 22a en 22b.

Artikel 22a Weigeringsgronden

Zie ook de toelichting bij artikel 11b. De gronden voor het al dan niet weigeren van een omgevingsvergunning met betrekking tot een activiteit in een beschermd dorpsgezicht zijn niet geregeld in de Wabo maar dienen in de verordening te zijn opgenomen. Voor de weigeringsgronden voor een dergelijke vergunning is in de eerste plaats de systematiek van artikel 11b overgenomen. Ten tweede is, zoals dat ook al onder de oude verordening was bepaald, geregeld dat een vergunning voor de sloop van een bouwwerk in een beschermd dorpsgezicht kan worden geweigerd indien voor het op te richten bouwwerk dat in de plaats komt van het te slopen bouwwerk nog geen aanvraag om een omgevingsvergunning is ingediend of indien het anderszins niet aannemelijk is dat er op de plaats van het oude bouwwerk een ander bouwwerk zal worden gebouwd. Dit teneinde aantasting van het beschermd dorpsgezicht door braakliggende terreinen te voorkomen.

De in oude verordening opgenomen regeling dat een ingediende aanvraag om een vergunning voor een nieuw bouwwerk kan worden aangehouden in afwachting van de afwikkeling van de vergunningsaanvraag voor de sloop is komen te vervallen omdat deze coördinatie-regeling niet langer aansluit bij de systematiek van de Wabo. Bedoeling van de Wabo is nu juist dat meerdere activiteiten (sloop en nieuwbouw) in één aanvraag worden ingediend. En in dat geval is deze coördinatie-regeling ook niet meer van toepassing.

Artikel 22b Procedure

Omdat de vergunningen van artikel 21, derde lid en 22, tweede lid ook omgevingsvergunningen zijn, is het logisch dat hiervoor dezelfde procedureregels gelden als voor de omgevingsvergunning voor een gemeentelijke monumenten. In artikel 22b zijn de procedureregels voor deze laatste vergunning dan ook van overeenkomstige toepassing verklaard op de behandeling van aanvragen om een vergunning als bedoeld in artikel 21, derde lid en artikel 22, tweede lid van deze verordening.

Een uitzondering is in dit opzicht gemaakt voor de weigeringsgronden. Omdat de bescherming van het beschermd dorpsgezicht (beeldkwaliteit) niet per definitie hetzelfde is als de bescherming van monumentale belangen, geldt, zoals hiervoor al is aangegeven, voor de vergunningen van artikel 21, derde lid en 22, tweede lid een eigen toetsingskader.

Artikel 29 Strafbaarstelling

De strafbaarstelling van de omgevingsvergunning (voor gemeentelijke monumenten) is geregeld in de Wet economische delicten (Wed). Het handelen zonder vereiste omgevingsvergunning of in strijd met de voorschriften daarvan wordt aangemerkt als economisch delict. Dat betekent dat de strafbaarstelling in de gemeentelijke verordening alleen nog betrekking hoeft te hebben op die bepalingen waarvan overtreding niet reeds strafbaar is op grond van de Wabo. Het betreft artikel 10, eerste lid, artikel 14, met uitzondering van onderdeel e van het tweede lid, en artikel 22, eerste lid van de verordening.